

Program Slovensko 21-27

Michal Ilovič

Program Slovensko - Cieľ politiky

- CIEĽ 1 INOVATÍVNE SLOVENSKO (INTELIGENTNEJŠIA EURÓPA)

- CIEĽ 2 **EKOLOGICKÉ SLOVENSKO PRE BUDÚCE GENERÁCIE
(EKOLOGICKEJŠIA NÍZKOUHLÍKOVÁ EURÓPA)**

- CIEĽ 3 MOBILITA, DOPRAVA, PREPOJENOSŤ (PREPOJENEJŠIA
EURÓPA)

- CIEĽ 4 SOCIÁLNE, SPRAVODLIVÉ A VZDELANÉ SLOVENSKO
(SOCIÁLNEJŠIA EURÓPA)

- CIEĽ 5 KVALITNÝ ŽIVOT V REGIÓNOCH (EURÓPA BLIŽŠIE K
OBČANOM)

Priority P SK – Špecifické ciele

Priorita: **ENERGETICKY EFEKTÍVNE NÍZKOUHLÍKOVÉ EKOLOGICKÉ HOSPODÁRSTVO**

- Špecifický cieľ:
- 2.1. Podpora opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti
 - 2.2. Podpora energie z obnoviteľných zdrojov
 - 2.3. Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-E;

Špecifický cieľ RSO2.1

Špecifický cieľ RSO2.1 Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich opatrení:

- **2.1.1. Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch**
- **2.1.2. Znižovanie energetickej náročnosti budov**
- **2.1.3. Podpora rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky**

Opatrenie 2.1.1. Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch

V tomto opatrení bude pomoc smerovaná na prechod k klimatickej neutralite a znižovanie energetickej náročnosti podnikov, najmä MSP, pričom podpora bude poskytovaná aj veľkým podnikom.

- opatrenia energetickej efektívnosti identifikované v energetickom audite
- tri základné oblasti podpory: budovy, technologické opatrenia, dopravné prostriedky (zlepšenie tepelnej ochrany budov, zlepšovanie účinnosti existujúcich zariadení, resp. ich náhrada)

Opatrenie 2.1.1. Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch

- zavádzanie systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie, účinnosť distribúcie energie
- energetické audity, certifikáty, štúdie, projektová dokumentácia –podpora nebude v rozpore so štátnou pomocou v súvislosti s motivačným účinkom
- podpora bude určená pre podniky vo všetkých sektoroch pri rešpektovaní deliacich línií (poľnohospodárstvo)
- podporené nebudú opatrenia týkajúce sa činností ETS v zmysle Prílohy č. I Smernice č. 2003/87/ES

Opatrenie 2.1.2. Znižovanie energetickej náročnosti budov

Opatrenie 2.1.2. Znižovanie energetickej náročnosti budov

Bude sa podporovať obnova verejných budov s uplatňovaním princípu prvoradosti energetickej efektívnosti s cieľom znížiť konečnú energetickú spotrebu v budovách.

- Požadovaná bude minimálne stredná úroveň obnovy budovy (úspora 30% až 60% primárnej energie)
- Intenzita podpory podľa dosiahnutej úspory primárnej energie
- Súčasťou obnovy môžu byť aj prvky na ochranu biodiverzity a zelenej infraštruktúry, ako aj na podporu adaptácie na zmenu klímy (napr. zelené strechy, zelené steny, zadržiavanie a využívanie dažďovej vody)

„Výzva na podporu energetickej efektívnosti a využívanie OZE vo verejnom sektore“

- RSO2.1 + RSO 2.2
- Financovanie pre projekty realizované v MRR a VRR
- Subjekty štátnej správy a ostatné subjekty (verejnoprávne inštitúcie, obce, VÚC, NGO, cirkevné organizácie)
- NFP zo zdrojov EFRR a ŠR, MRR 85%+15%, VRR 40%+60%
- V tejto výzve sa neposkytuje štátna pomoc

Opatrenie 2.1.2. Znižovanie energetickej náročnosti budov

- **Pre opatrenie 2.1.2 budú oprávnené aktivity:**
 - Audit, projektová dokumentácia
 - Zateplenie, výmena otvorových výplní, modernizácia systémov TZB, rekonštrukcia osvetlenia,...., iné opatrenia prinášajúce úsporu primárnej energie
 - Manažment a monitoring, zlepšovanie vnútorného prostredia, debarierizácia, Nový Európsky Bauhaus, nabíjacie stanice, zelené opatrenia....,
- Požadovaná bude minimálne 30% úspora primárnej energie
- Uplatní sa princíp Hodnota za peniaze, maximálna hodnota 5000 EUR / MWh

Opatrenie 2.1.2. Znižovanie energetickej náročnosti budov

- **Pre opatrenie 2.2.2 budú oprávnené aktivity:**
 - Podpora inštalácie zariadenia využívajúceho OZE
 - Podpora uskladňovanie energie z OZE
 - Manažment a monitoring, optimalizácia a riadenie spotreby
- Uplatní sa princíp Hodnota za peniaze, maximálna hodnota 1,4 mil. EUR / MW

S cieľom motivovať žiadateľov k maximalizácii úspor, sa bude výška oprávnených výdavkov znižovať, ak budova nedosiahne úsporu vyššiu ako 60% PEZ.

úspora- >60% = 100 % COV

úspora >50% - 60% = 95% COV

úspora 40% - 50% = 90% COV

úspora 30% - <40% = 85% COV

Opatrenie 2.1.3. Podpora rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky

Zavádzanie systematického prístupu k riadeniu a využívaniu energie na úrovni regiónov je kľúčovým nástrojom na dosiahnutie efektívneho energetického plánovania a systematickej podpory opatrení v oblasti úspor energie a zvyšovania podielu OZE s cieľom optimalizácie energetickej potreby a spotreby v regiónoch.

- vytvorenie a prevádzka Krajských energetických centier (vrátane koordinačných, monitorovacích, analytických a metodických úloh) a Regionálnych centier udržateľnej energetiky (plánovanie a koordinácia dekarbonizačného procesu v regiónoch a podpora pri implementácii, vrátane identifikácie kľúčových investičných aktivít a projektov).

Opatrenie 2.1.3. Podpora rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky

- Regionálny zber a analýza údajov za sektory najviac ovplyvňujúce energetickú a emisnú bilanciu regiónov
- Mapovanie využiteľného potenciálu obnoviteľných zdrojov
- Zvýšenie kvality rozhodovania a činnosti verejnej správy v regiónoch v oblasti dekarbonizácie a rozvoja udržateľnej regionálnej energetiky
- nevyhnutný predpoklad pre navrhnutie adekvátnych opatrení na riešenie zvýšených energetických a klimatických cieľov, zacielenie podpory na najprínosnejšie aktivity a projekty

Špecifický cieľ RSO2.2

Špecifický cieľ RSO2.2 Podpora energie z obnoviteľných zdrojov bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich opatrení

- 2.2.1. Podpora využívania OZE v podnikoch
- 2.2.2. Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou
- 2.2.3. Podpora využívania OZE v domácnostiach
- 2.2.4. Podpora vyhľadávania a prieskumu zdrojov geotermálnej energie za účelom ich sprístupnenia na energetické účely

Opatrenie 2.2.1 Podpora využívania OZE v podnikoch

Opatrenie 2.2.1 Podpora využívania OZE v podnikoch, na báze aktívnych odberateľov elektriny, samospotrebitel'ov energie z OZE a komunit vyrábajúcich energie z OZE

- inštalácia zariadení využívajúcich OZE, najmä pre vlastné použitie (lokálne, decentralizované zdroje) vrátane zariadení na skladovanie elektriny
- **pilotný projekt „Zelená podnikom“** poskytovania poukážok na inštaláciu malých zariadení na využívanie OZE v MSP – podpora decentralizovanej výroby energie z OZE v kombinácii s návrhom opatrení energetickej efektívnosti prostredníctvom energetických auditov pre MSP, vrátane poskytnutia energetických auditov pre MSP

Opatrenie 2.2.1 Podpora využívania OZE v podnikoch

Národný projekt „Zelená podnikom“ poskytovania poukážok na inštaláciu malých zariadení na využívanie OZE vrátane energetických auditov pre MSP

- Poskytovanie pomoci v zmysle schémy minimálnej pomoci, aktuálne je schéma posudzovaná na PMÚ, po schválení schémy začína plynúť oprávnené obdobie
- Príspevok v maximálnej výške 50 000 €
- Podpora sa týka inštalácie zariadení: fotovoltaické panely, slnečné kolektory, tepelné čerpadlá, zariadenia musia spĺňať kritériá DNSH
- Začiatok preplácania podpory: január 2024
- Na poskytovanie podpory je určené 44,5 mil. € pre MRR a 22,1 mil. € VRR

Opatrenie 2.2.1 Podpora využívania OZE v podnikoch

Opatrenie 2.2.1 Podpora využívania OZE v podnikoch, na báze aktívnych odberateľov elektriny, samospotrebitel'ov energie z OZE a komunit vyrábajúcich energie z OZE

- zariadenia využívajúce veternú, slnečnú a geotermálnu energiu, energiu z okolia, skládkový plyn, plyn z čističiek odpadových vôd, bioplyn a biomasu
- prioritne podporované projekty s prednostným využitím vyrobeného tepla/chladu/elektriny u žiadateľa a projekty s minimálnym zaťažením ovzdušia znečisťujúcimi látkami.
- Podporené opatrenia musia spĺňať požiadavky zásady „výrazne nenarušiť“ (DNSH)
- Podpora prostredníctvom grantu (cca 59 mil. EUR), finančný nástroj (cca 15 mil. EUR)

Opatrenie 2.2.2 Podpora využívania OZE v systémoch

Opatrenie 2.2.2. Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou

- podpora zariadení využívajúcich OZE vrátane zariadení, ktoré sú súčasťou systému zásobovania energiou verejných budov (aj v kombinácii s opatrením 2.1.2)
- podpora prechodu na účinné systémy CZT prostredníctvom využívania OZE pri zásobovaní teplom a chladom, vrátane vyvedenia odpadového tepla a tepla z existujúcich bioplynových staníc pomocou výstavby tepelných rozvodov do miesta spotreby

Opatrenie 2.2.2 Podpora využívania OZE v systémoch

Opatrenie 2.2.2. Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou

- Inštalácia zariadení KVET využívajúceho bioplyn z existujúcich BPS, za účelom dodávky tepla v sústave zásobovania teplom
- rekonštrukcia a výstavba zdrojov tepla a zariadení KVET z biomasy
- zavádzanie systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie vrátane uskladňovania energie z OZE

Opatrenie 2.2.2 Podpora využívania OZE v systémoch

Opatrenie 2.2.2. Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou

- podpora zvyšovania podielu OZE v energonosičoch prostredníctvom:
 - technológií úpravy bioplynu na biometán, vrátane pripojenia na plynovú infraštruktúru
 - výstavbu nových zariadení na výrobu biometánu využívajúcich najmä BRKO (kuchynský, reštauračný odpad, exkrementy hosp. zvierat)
 - výstavby zariadení na výrobu zeleného vodíka s využitím OZE a biometánu

Opatrenia na systémoch zásobovania energiou prinesú zvýšenie podielu OZE najmä vo vykurovaní a chladení, zároveň majú potenciál prispieť k zníženiu emisií skleníkových plynov, vrátane emisií metánu z biologicky rozložiteľných odpadov, ako aj znečisťujúcich látok do ovzdušia.

Opatrenie 2.2.3 Podpora využívania OZE v domácnostiach

Opatrenie 2.2.3. Podpora využívania OZE v domácnostiach (inovácia projektu "Zelená domácnostiam")

- podpora inštalácie zariadení na využívanie OZE na výrobu tepla/chladu;
- podpora inštalácie zariadení na využívanie OZE na výrobu elektriny;
- podpora akumulácie energie z OZE a systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie s cieľom optimalizácie výroby a využitia energie z OZE.

Opatrenie 2.2.3 Podpora využívania OZE v domácnostiach

Národný projekt „Zelená domácnostiam“

- Predmet podpory: inštalácia zariadenia na využívanie OZE v domácnosti – budova určená na rodinné bývanie, bytový dom
- Podpora pre zariadenia, ktoré plnia kritériá DNSH a sú registrované v zozname oprávnených zariadení
- Registrácia otvorená od 17.8.2023
- Inštaláciu musí zabezpečiť oprávnený zhotoviteľ
- Plánované spustenie registrácie zhotoviteľov – september 2023

Opatrenie 2.2.3 Podpora využívania OZE v domácnostiach

Národný projekt „Zelená domácnostiam“

- Podporu je možné získať na:
 - Fotovoltické panely a veterné turbíny do 10,8 kW
 - Slnéčné kolektory, tepelné čerpadlá, kotly na biomasu
- Pri poskytovaní podpory budú zvýšenou sadzbou podporené domácnosti pri inštalácii bezemisných zariadení v oblasti riadenia kvality ovzdušia a domácnosti, ktoré prestanú využívať tuhé palivá
- Neskôr bude spustená špecifická podpora pre domácnosti ohrozené energetickou chudobou
- Rozpočet na príspevky pre domácnosti:
MRR 119,26 mil. € VRR 62,06 mil. €

Opatrenie 2.2.4. Podpora vyhľadávania a prieskumu zdrojov geotermálnej energie za účelom ich sprístupnenia na energetické účely

- podpora projektov vyhľadávania, prieskumu a overovania zdrojov geotermálnej energie využiteľných pre energetické účely vrátane využitia v tepelných čerpadlách (štúdie, geofyzikálne prieskumy, prieskumné vrty, reinjektážne vrty, hydrodynamické skúšky, záverečné správy a ďalšie geologické práce).
- Pravidlá štátnej pomoci podľa tzv. blokových výnimiek.
- EÚ prostriedky MRR (\approx 13 mil. EUR).

Opatrenie 2.3.1 Inteligentné energetické systémy

Opatrenie 2.3.1. Podpora inteligentných energetických systémov vrátane uskladňovania energie

- vytváranie miestnych distribučných sietí, najmä v rámci energetických komunít s cieľom využívania elektriny v mieste jej výroby a až následne distribúcie prebytkov do regionálnych distribučných sústav;
- uskladňovanie energie za účelom efektívneho využívania zdrojov, vytvorenia možností pre aktívne zapájanie koncových užívateľov do procesu optimalizácie a znižovania ich energetických nárokov a nákladov, ako aj zlepšenia energetickej efektívnosti a znižovania energetických strát;
- zavádzanie inteligentných energetických systémov vrátane komponentov kybernetickej bezpečnosti;
- vytvorenie a implementácie centrálnej platformy pre výmenu dát;

Opatrenie 2.3.1 Inteligentné energetické systémy

Opatrenie 2.3.1. Podpora inteligentných energetických systémov vrátane uskladňovania energie

- inštalácia inteligentných prvkov v elektroenergetických systémoch na účel rozvoja/budovania SMART systémov na podporu integrácie nových zariadení na výrobu elektriny z OZE (napr. zariadenia na spracovanie dát, regulácia, diaľkovo ovládané spínacie prvky);
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia vedení a transformovní, ktorá prispeje k integrácii do konceptu smart riadenia celej elektrizačnej sústavy za účelom zlepšenia kvality, bezpečnosti a udržateľnosti dodávok elektriny konečným zákazníkom a za účelom integrácie decentralizovaných zdrojov energie (predovšetkým OZE);
- Pravidlá štátnej pomoci podľa tzv. blokových výnimiek.
- EÚ prostriedky VRR ($\approx 9,2$ mil. EUR) a MRR ($\approx 24,7$ mil. EUR).

Ďakujem za pozornosť

Michal Ilovič

Slovenská inovačná a energetická agentúra

Švermova 43, 974 04 Banská Bystrica

Tel: +421 918 763 069

michal.ilovic@siea.gov.sk